

Film

		Aangevraagd	Geadviseerd/ *Gereserveerd
			<i>Bedragen in euro's</i>
Cinekid Amsterdam	Amsterdam	1.170.000	1.099.500
Eye Filmmuseum	Amsterdam	2.480.974	2.480.974
International Documentary Filmfestival Amsterdam	Amsterdam	1.774.387	1.487.958
International Film Festival Rotterdam	Rotterdam	2.220.000	*1.987.389
Movies that Matter	Amsterdam	550.000	0
Nederlands Film Festival	Utrecht	1.265.000	1.252.253

De categorie

Het rijk stimuleert een gevarieerd en hoogstaand filmaanbod, zoals fictiefilms en documentaires, via het Nederlands Filmfonds. Daarnaast wordt de filmsector ondersteund via de Culturele basisinfrastructuur (BIS), waarvoor de subsidieregels zijn neergelegd in de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Regeling bevat twee artikelen over film. Volgens artikel 3.36 is er in de BIS plaats voor vier filmfestivals: een internationaal festival voor documentaires, een internationaal festival voor arthousefilms, een festival voor de Nederlandse film en een festival voor jeugdfilms. Deze festivals moeten allen een breed en divers publiek bereiken. Met ingang van de subsidieperiode 2025-2028 is er voor de vier instellingen die deze festivals organiseren een totaalbedrag beschikbaar van 5.827.100 euro.

Volgens artikel 3.37 van de Regeling is in de BIS tevens ruimte voor een ondersteunende instelling voor film. Deze instelling moet enerzijds de landelijke filmeducatie en mediawijsheid coördineren en stimuleren, en anderzijds de Nederlandse film(sector) internationaal promoten. De internationale promotie dient in samenwerking met het Nederlands Filmfonds te gebeuren. Voor de ondersteunende instelling is 2.481.000 euro beschikbaar.

Algemene indruk

De huidige vijf BIS-instellingen hebben alle vijf een aanvraag ingediend. Voor de festivals zijn dat Stichting Cinekid Amsterdam (Cinekid), het International Documentary Filmfestival Amsterdam (IDFA), het International Filmfestival Rotterdam (IFFR) en het Nederlands Film Festival (NFF). Stichting Eye Filmmuseum (Eye) heeft wederom een aanvraag ingediend voor de ondersteunende sectortaken.

Daarnaast heeft één instelling een aanvraag ingediend die nu nog niet in de BIS zit: Stichting Movies that Matter (Movies that Matter). Zij heeft aangevraagd onder artikel 3.36 lid 1 van de Regeling: 'Presentatie van actueel of vernieuwend aanbod in een internationale context op het terrein van documentaires'. In totaal zijn er dus zes aanvragers voor de categorie Film in de BIS.

De kwaliteit van de aanvragen varieert van redelijk tot erg goed. Een uitzondering hierop is de aanvraag van IFFR, die de raad teleurstellend vindt. Deze instelling verwijst in haar plan naar een nieuw strategisch plan dat in 2024 wordt ontwikkeld voor de festivaledities van 2026-2029. Een aantal onderwerpen blijft hierdoor nog weinig concreet uitgewerkt.

In de aanvragen is te zien dat de festivals zich de komende jaren meer richten op het diversifiëren en stabiliseren van publiek. Het huidige publieksbereik is nog niet op het niveau van voor de coronapandemie. De komende jaren willen de festivals in bezoekersaantallen licht groeien en daarbij een jonger en diverser publiek bereiken.

De raad stelt vast dat de instellingen de laatste jaren stappen hebben ondernomen op het gebied van toegankelijkheid. De komende periode willen zij de toegankelijkheid verder vergroten. Websites worden geoptimaliseerd, communicatie over toegankelijkheid wordt verbeterd en er worden bewustwordings- en toegankelijkheidstrainingen aangeboden voor personeel. Verder worden de drempels verlaagd voor mensen met een laag inkomen, worden meer films aangeboden met audiodescriptie voor blinde en slechtziende mensen en films met ondertiteling voor slechthorenden en wordt het aantal prikkelarme voorstellingen uitgebreid.

Daarnaast hebben de instellingen in hun aanvragen aandacht voor het thema duurzaamheid. Dit is enerzijds terug te zien in de programmering maar ook in de organisatie zelf is men zich bewust van het belang van duurzaamheid en zorg voor het milieu. De instellingen bevorderen het gebruik van het openbaar vervoer en het hergebruik van materialen, maken steeds meer gebruik van vegetarische catering en nemen maatregelen tegen voedselverspilling. Zij zijn zich bewust van hun positie, informeren en inspireren van het publiek, en nemen de komende periode maatregelen om bij te dragen aan een duurzame wereld. De verschillende festivals hebben contact met elkaar om kennis te delen en van elkaar te leren.

Het valt de raad op dat de huidige vier filmfestivals in de BIS sowieso meer samen lijken te werken. De coronapandemie zou hiervoor een katalysator kunnen zijn geweest. Door het uitbreken van de pandemie werden Cinekid, IFFR, IDFA en NFF in 2020 gedwongen om na te denken over een digitale beleving van hun festivals. Gezamenlijk lieten zij de 'container' ontwikkelen zodat de festivals ook online, met films en nagesprekken, te bezoeken waren. Dat de instellingen elkaar beter weten te vinden om af te stemmen, te coördineren en kennis uit te wisselen, ziet de raad als een mooie ontwikkeling.

De vier filmfestivals in de BIS hebben ook aandacht voor digitale filmcultuur in hun programma's. Met de grote groei van digitale cultuur hebben Cinekid, IDFA en NFF samen met MU Hybrid Art House, NAPA en Het Nieuwe Instituut het initiatief genomen voor het Moonshot Digitale Cultuur. Ze willen het potentieel van de Nederlandse digitale cultuur meer benutten en brengen daarom kansen en knelpunten van de sector in kaart. De betrokken partijen zijn op zoek naar structurele financiering voor digitale cultuur.

De onderwerpen fair practice en fair pay krijgen aandacht in de plannen van alle aanvragers en zijn ook van invloed op de begrotingen en de aangevraagde bedragen. Daarnaast hebben de vier filmfestivals in de BIS, samen met de festivals Kaboom, Movies that Matter en Go Short, Bureau Berenschot in 2023 onderzoek laten doen naar fair pay. Hieruit bleek dat de filmfestivals nog niet marktconform belonen. De filmfestivals willen, onder begeleiding van Platform ACCT, komen tot een gezamenlijke werkcode en aansluiten op een gezamenlijke honoreringsrichtlijn.

Naast de Fair Practice Code besteden de instellingen ook aandacht aan de Code Diversiteit & Inclusie. Zo wordt gekeken naar inclusiviteit op het gebied van diverse achtergronden, leeftijd, gender, mensen met een beperking en bezoekers met een smalle beurs.

Hier hadden de instellingen volgens de raad meer ambitie kunnen tonen en beter op kunnen reflecteren. Daarnaast is hij van mening dat in het kader van diversiteit en inclusie nog vooruitgang mogelijk is op het gebied van samenwerkingen en de aard daarvan. Ook bij het proactief benaderen van doelgroepen met diverse achtergronden zijn nog stappen te zetten.

Alle vijf filmfestivals en Eye houden zich bezig met educatie. Zo zijn er 'Film in de klas', de 'Korte Film Poule', de Eye Film Player, de educatieprogramma's via het Landelijk Netwerk Filmeducatie en de regionale filmhubs en de programma's van de festivals zelf. De raad heeft de indruk dat er veel loketten en afzenders zijn en dat hier nog stappen op het gebied van samenwerking en coördinatie te zetten zijn.

Afwegingen

Met vijf aanvragen voor de vier beschikbare plekken voor Festivals, moest de raad een keuze maken. Movies that Matter was nog geen onderdeel van de BIS en diende een aanvraag voor de komende subsidieperiode in. Zij deed dit op het onderdeel: 'Presentatie van actueel of vernieuwend aanbod in een internationale context op het terrein van documentaires' binnen de categorie Festivals.

De raad ziet in de aanvraag dat Movies that Matter een maatschappelijk relevante functie heeft via de thema's die in het aanbod van films en de bijbehorende verdieping worden aangesneden. Ook is hij onder de indruk van de aantallen scholieren en studenten die de instelling jaarlijks bereikt met haar educatie-activiteiten. Daarnaast speelt het festival internationaal een belangrijke rol.

De raad constateert echter dat de kernactiviteiten van Movies that Matter niet voldoende aansluiten bij het betreffende artikellid uit de Regeling.

De raad leest in de aanvraag dat het filmprogramma uit 'idealiter evenveel fictie als documentaire' bestaat. Daarbij vermeldt de aanvraag dat de doelstelling van de instelling is om 'films te vertonen over mensenrechten en de staat van de planeet'. De raad leidt hieruit af dat de instelling zich niet richt op een specifiek filmgenre maar op een thema (mensenrechten en de staat van de planeet). Bovendien beperkt zij zich niet tot het genre – de documentaire – waarvoor ze een beroep op de Regeling doet. De raad adviseert dan ook in deze subcategorie de aanvraag van IDFA te honoreren.

Bij de financiële verdeling voor de vier overige aanvragers binnen de categorie Festivals heeft de raad een lastige beslissing moeten nemen. Het subsidieplafond van 5.827.100 euro werd met 602.287 euro overvraagd. Aan dit plafond zijn de fair pay-middelen van 275.100 euro al toegevoegd. Een groot deel van het overvraagde bedrag van 602.287 euro is gerelateerd aan fair pay. Het beschikbare budget is echter onvoldoende om de aangevraagde bedragen toe te kennen. De raad heeft daarom besloten het extra toegevoegde bedrag van 275.100 euro over de positief beoordeelde aanvragers – met uitzondering van IFFR – te verdelen op basis van een algemene rekenregel. Hij verwijst voor uitleg van deze rekenregel naar de algemene inleiding.

Aan het advies voor IFFR heeft de raad voorwaarden verbonden. In de aanvraag kondigt IFFR aan dat zij in 2024 met een nieuw strategisch plan komt. Strategie, publieksbereik, diversiteit en inclusie, en sponsoring dienen nog nader te worden uitgewerkt. Tegelijkertijd onderkent de raad dat de instelling een lastige periode achter de rug heeft, met weinig fysieke festival-edities en een reorganisatie. Ook heeft hij, onder meer op basis van resultaten uit het verleden, vertrouwen in de organisatie en haar leiding. Dit biedt echter onvoldoende basis om het subsidiebedrag ten opzichte van het prijspeil 2023 te verhogen. De raad adviseert dan ook om IFFR het subsidiebedrag op het prijspeil van 2023 toe te kennen.

Over de aanvraag van Eye is de raad positief. Hij adviseert het gevraagde subsidiebedrag van 2.480.974 euro toe te kennen. Hij constateert wel dat de instelling in haar plan nauwelijks aandacht besteedt aan de drie codes. Eye onderschrijft de Code Cultural Governance, de Code Diversiteit & Inclusie en de Fair Practice Code, maar de raad had graag meer willen lezen over de voornemens ten aanzien van de codes voor de komende periode.